

Gabriel Rufián: ‘No hi ha res més potent que l’independentisme en castellà’

Entrevista al dirigent de Súmate i membre del secretariat de l'ANC ·
'Podem fa allò que ja va fer fa més de trenta anys un advocat sevillà
que es deia Felipe González: felipisme pur i pelat'

Per: [Pere Cardús Cardellach](#)

Dimecres 29.07.2015 06:00

Gabriel Rufián, abans de començar l'entrevista al plató de VilaWeb.

D'independentistes provinents de la immigració, a Catalunya sempre n'hi ha haguts. Ja n'hi havia una bona colla als anys vint i trenta del segle passat, i tornaven a treure el cap en la represa del moviment a final dels seixanta i durant els setanta i vuitanta. Tan sols cal repassar les biografies dels personatges més coneguts de l'independentisme d'aquests últims decennis. La novetat d'ara, amb l'esclat definitiu del sobiranisme, és l'independentisme castellanoparlant, que té necessitat d'organitzar-se en plataformes com ara Súmate per mirar d'obrir camí en uns municipis i barris determinats. Una de les veus més fermes de Súmate és la de [Gabriel Rufián](#), que també és membre del secretariat de l'ANC. En tan sols sis mesos a Twitter, Rufián ja té més d'onze mil seguidors i els seus missatges són dels més repulats. Hi hem parlat per saber com veu aquest tram final abans del 27-S i per conèixer la seva aproximació a l'independentisme. Parla clar i se li entén tot.

—Algú que se sent espanyol pot ser independentista?

—Sí. S'ha d'entendre que hi ha moltes menes d'independentisme. Hi ha un independentisme més presidencialista, un independentisme més de partit i un de més ideològic, amb què jo em sento més còmode. És un independentisme que diu que s'ha de donar suport i lluitar pel dret d'autodeterminació de qualsevol poble, sigui quin sigui, sempre per camins democràtics. Penso que et pots sentir el que vulguis i defensar el dret de ser el que vulguis qualsevol poble. No ho veig incompatible de cap manera. Plataformes com Súmate constaten que aquest tipus de processos transcendeixen un origen,

un cognom, una bandera o una llengua determinada. És un procés absolutament democràtic que vol portar un poble a ser allò que vulgui.

—L'independentisme és més constructiu i menys antiespanyol que fa uns quants anys. Creieu que encara hi ha un discurs massa essencialista o això ja s'ha superat?

—S'han de respectar totes les opinions, les ideologies i les creences. L'independentisme va guanyar quan va superar el seu antiespanyolisme. I era un antiespanyolisme que potser era lògic. Podríem discutir molt sobre aquesta qüestió. Però és evident que l'unionisme perd pel seu anticatalanisme absolut, groller i bast. Temps enrere hi va haver una part de l'independentisme lícit, i amb tota la raó, que vivia molt enfadat. Queia amb molta facilitat en un antiespanyolisme que el destinava a perdre. Ni interpel·lava aquells que necessitava per guanyar, que és tota la societat catalana. Aquest independentisme no és majoritari avui, ni de bon tros, per sort.

—L'aparició de veus com Súmate ha ajudat a trencar esquemes i ha construït una defensa contra determinades acusacions...

—Al final, l'independentisme parla mil llengües i té mil cognoms diferents. Es diu Grau, Bosc, Lee, Reyes, Rufián, Chang, Tanasov, Smith... Heus ací la seva grandesa i la seva victòria. Aquest procés ha pogut transcendir qualsevol origen, de qualsevol partit polític... I això el fa bonic i esperem que victoriós.

—Quan, com i per què esdevé independentista Gabriel Rufián?

—Jo he tingut sort. Vinc d'una família lligada amb els moviments socials i l'esquerra més reivindicativa. Els meus pares es van conèixer fa més de trenta anys en un míting de Bandera Roja a Santa Coloma de Gramenet. La cultura de casa meva sempre ha estat de defensar els més dèbils i aquells que volen votar allò que han de ser en una urna. Que la democràcia vol dir votar. Que molta gent ha perdut molt des de fa molt, i que tard o d'hora calia ser a les lluites dels qui s'alçarien contra la derrota. Jo ho concebo així. Com un compromís inequívocament ideològic. En aquest sentit, m'ha estat fàcil. Perquè jo defensaria el dret d'autodeterminació de qualsevol. Em resulta molt lògic que els pobles decideixin de ser allò que vulguin. També em resulta lògic que hi hagi qui hi vagi en contra. Al cap i a la fi, es tracta de votar i comptar els vots.

—Però de defensar aquest dret a defensar la independència hi ha un pas més.

—Els meus avis van arribar fa cinquanta-cinc anys d'Andalusia. I ens van explicar que el poble català tenia la derrota a l'ADN i que havia perdut moltes vegades. Ens deien que nosaltres, tard o d'hora, com a hereus d'aquells que havien vingut aquí ja fa molts anys, hauríem d'explicar als catalans que s'alcessin contra l'opressió sistemàtica, que no hi havia res impossible. Allò que semblava impossible era arribar aquí i aixecar barris i cases amb les mans, del no-res i sense res. Un procés no té res d'impossible sempre que es faci per vies democràtiques. Jo vull que Catalunya sigui allò que vulgui la seva gent. I em sembla que la seva gent vol ser una república independent. Jo no sóc independentista; sóc republicà i d'esquerres. Defensaré això al costat de tothom qui vulgui construir una república independent. Sigui a Catalunya o allà on sigui.

—Què li dieu, a algú que té vincles molt forts amb uns altres indrets de l'estat espanyol, per convèncer-lo de la necessitat de la independència?

—Amb molta humilitat, perquè crec que no sóc ningú per a dir als altres què han de pensar... Des de plataformes com Súmate o l'ANC veiem clar que s'ha de fer amb molt d'afecte i amor. Perquè al final remous la terra que trepitja el teu interlocutor. Remous el fonament de la seva història personal. Sobretot cal interpel·lar aquells que volen un canvi, una regeneració o una revolució. Són aquells que s'acosten al discurs de Podem, per exemple. Si volen un canvi, una regeneració o una revolució de debò, és aquí i és ara, i es diu independència. No crec que hi hagi res més revolucionari i regenerador

que un procés com aquest. La pregunta és per què és dolent que ERC i la CUP pactin amb Convergència en favor d'una república independent i per què és bo que PP, PSOE, Ciutadans i Podem pactin en favor d'una monarquia? Perquè això no els ho pren ningú. L'acte de fe és esperar el canvi a Espanya i no pas empènyer per un procés com el nostre.

—Quines preocupacions expressen els assistents als actes de Súmate?

—Fa poc, en un col·loqui, un senyor ja força gran ens deia que ell havia vist els tancs entrar per la Diagonal. Que anéssim amb compte. Que no era bo de fer reviure certes coses... Recordo que li vaig dir que els tancs ja existeixen i són Tele 5, la Sexta, Cuatro... totes aquestes cadenes que es passen el dia dient que la gent que vol votar en una urna de cartó trenca un país amb 120.000 persones que viuen al carrer, amb un mausoleu feixista mantingut amb els diners de tots, un país amb 750.000 famílies sense cap ingrés, amb 500.000 desnonaments, amb 13 milions de pobres, i un 32% de pobresa infantil. Aquest país ja l'han trencat. No el trenca un poble que vol votar. Ens encarem a una maquinària de poder i mediàtica que diu que votar està malament i que el principal problema de l'estat espanyol és un poble que vol votar. El poble espanyol té problemes molt més greus. Estic convençut que hi ha moltíssima gent que ho sap. Explicar tot això tan bé com sapiguem, aquesta és la nostra feina.

—Al vostre públic habitual el preocupa quina serà la llengua oficial del futur estat català?

—Als barris on som i on anem no hi ha preocupació per la llengua. Hi ha més preocupació sobre les pensions. Sempre expliquem que el fons de pensions espanyol ha baixat d'un 38% els últims anys. La pregunta no és si Catalunya podrà pagar les pensions, sinó quan deixarà de fer-ho Espanya. Sobre la qüestió de la llengua, nosaltres simplement intentem contrarestar el discurs de Ciutadans, del PP, de l'unionisme més reaccionari que diu que la segona o tercera llengua més parlada d'aquest planeta és amenaçada. I això ho diuen a Catalunya, que va tenir un president cordovès que es deia José Montilla. Al final, qui digui que una llengua amb cinc-cents milions de parlants és perseguida falta a la veritat. Els costarà molt d'explicar en el futur que van defensar tot això durant un temps.

—I vós què en penseu de l'oficialitat de les llengües?

—La meva opinió és que si som en un procés d'ampliació de drets costa molt d'explicar que els reduïrem entorn del castellà. Crec que som davant de dos països i dues llengües diferents. Una llengua parlada per cinc-cents milions de persones i una altra per a uns set milions. La immersió lingüística no és tan sols necessària. És imprescindible. Qui digui el contrari, només fa ideologia. Tan sols cal anar a una escola del Raval, de Nou Barris o de Ciutat Meridiana per veure els enormes efectes positius que ha tingut la immersió. Jo mateix em vaig criar al Fondo de Santa Coloma i sóc fill de les primeres experiències de la immersió. No puc parlar sinó amb gratitud d'aquest gest de Catalunya amb els seus fills.

—Quan parreu en tertúlies, en públic o en una entrevista com aquesta ho feu en castellà. Però parreu en català perfectament i amb tota normalitat. Per què ho feu així?

—És una presa de posició política. Contraresta aquest discurs trampós de l'unionisme més reaccionari que diu que l'independentisme és una cosa només d'uns quants catalanoparlants. Cal fer visible que aquest procés ha transcendit llengües, cognoms, partits i ideologies. Si deixem en mans de l'unionisme una eina tan poderosa com el castellà, perdem potència. No hi ha res més potent que l'independentisme en castellà. Quan un independentista parli en castellà al faristol del parlament trencarà moltes trampes d'aquest unionisme reaccionari que hem hagut de suportar aquests últims anys.

—Súmate tindrà Eduardo Reyes a Junts pel Sí i Antonio Baños a la CUP. Quin paper farà l'entitat en aquesta campanya electoral?

—Nosaltres, formiguetes. Com fins ara. Defensarem totes les llistes que siguin inequívocament independentistes. La llista de la CUP i la de Junts pel Sí. Ens sembla que és un gran èxit per a una organització tan petita i humil que algú com Baños pugui ser un dels caps visibles de la candidatura de la CUP i que Reyes sigui el número sis de Junts pel Sí. Hem fet molta feina i ara ens sentim afortunats.

—Us satisfà com s’ha resolt la fórmula electoral amb una llista que aplega CDC i ERC amb les entitats sobiranistes, per una banda, i la CUP amb la Crida Constituent, per una altra?

—La meua opció sempre va ser la de les tres llistes. Em semblava que era millor per a poder interpel·lar a tothom. No era tan important allò que ens agradés als convençuts, sinó allò que pogués agradar als qui no n’estaven. Nosaltres que anem a determinats barris sabem que hi ha el discurs típic que diu ‘no votaré una llista on hi hagi tal persona’. Em semblava que anar separats era molt bo per a esquivar aquestes excuses. Però donem suport al que s’ha decidit. Si aquesta llista ha posat d’acord tothom, ens sembla bé. Sobretot perquè ajuda a superar debats fraticides que ens feien molt de mal i que han paralytitzat moltíssim el procés. El debat de les llistes va separar gent que volíem el mateix objectiu polític. Benvinguda sigui la llista si ha enterrat debats que s’haurien d’haver superat fa temps.

—L’unionisme assegura que el procés sobiranista fractura la societat catalana. Com ho viviu en el vostre entorn familiar i d’amistats?

—És un discurs que ve de la dreta més rànica i del nacionalisme espanyol, que és l’únic que és excloent. És tan excloent que ha transformat el nacionalisme català –inclusiu i que va intentar transformar l’estat espanyol– en pur independentisme. La dreta sempre ha considerat que el debat polític era un caos i portava a l’enfrontament. En el meu entorn he viscut un debat enriquidor amb confrontació de posicions. Certament no intentes mai convèncer algú que diu que vota un partit que és als antípodes d’allò que penses. Però sí que es pot discutir sobre política amb tranquil·litat en un sopar de família. Qui diu que això és fracturar ignora la realitat. Jo crec que fracturen molt més la societat espanyola els qui diuen que el problema del sistema educatiu espanyol és que s’ensenyi en català a Catalunya; quan hi ha 2,7 milions de nens en risc d’exclusió social a tot l’estat, o trenta mil nens estudiant en barracons. Qui digui que el problema és que s’ensenyi en català a Catalunya, com a mínim, falta a la veritat.

—Hi ha cap possibilitat de canviar l’estat espanyol des de Catalunya?

—No. Parlem d’un estat en què pot tornar a guanyar el Partit Popular o el Partit Socialista Obrer Espanyol, que no és socialista ni obrer. Un estat on el partit amb més creixement electoral és Ciutadans, que tots sabem què és. O també Podem. Els qui venim d’aquest món de l’esquerra trobem que és una oportunitat perduda enorme. Tots aquells qui seguíem Monedero, Iglesias i Errejón a ‘La Tuerka’ fa quatre anys o cinc i veiem com defensaven el dret d’autodeterminació de qualsevol poble, ens entristeix molt el viratge que han fet. De Gramsci a posicions properes a Ciutadans en molts temes. Es fan molts estudis sobre el discurs que fa Podem. Però es tracta d’allò que ja va fer fa més de trenta anys un advocat sevillà que es deia Felipe González. Fan felipisme pur i pelat. És una pena. Pels qui venim d’aquella esquerra, ens fa molta pena perquè és una gran oportunitat perduda. I la gran feina que tenim d’ací al 27 de setembre és contrarestar aquest discurs que promet per enèsima vegada un canvi a l’estat espanyol. Un estat on el debat més viu és la retirada del bust de Juan Carlos I de l’Ajuntament de Barcelona mentre s’ha retirat l’assistència sanitària a vuit-centes mil persones. Pensar que es pot canviar un estat com l’espanyol és un acte de fe. L’acte de fe no és el procés d’independència català. Súmate és de l’opinió que la primera porta que s’haurà de trucar quan Catalunya sigui independent serà la d’Espanya. Serà una bona notícia per a Espanya. Aquells qui ens veuen amb una gran esperança ho veuran com el gran desvetllament i moltes regions de l’estat espanyol s’hauran d’alçar contra un estat que sofreix una immensa regressió democràtica.